

Fiskeridirektoratet
Kyst- og havbruksavdelingen
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Bodø/Lovund, 03.03.2022

Deres ref: 21/9681

Høringssvar: Havbruk til havs – nye områder til uttale

Innledning

Med henvisning til Fiskeridirektoratets invitasjon av 11.02.2022 vil Nova Sea med dette presentere sitt syn på tilrettelegging av områder for havbruk til havs (HTH) utenfor Helgeland.

Nova Sea er et selskap med høyt fokus på lokale ringvirkninger, miljø og frisk fisk. Verdiene lokal tilhørighet og ansvarlighet overfor hverandre, fisk og miljø utgjør derfor to av fire punkter i selskapets verdigrunnlag. For å innfri forventningene knyttet til disse punktene vil selskapet være tett på utvikling og implementering av både teknologiske og biologiske nyvinninger. Som del av dette vil også etablering av produksjon på nye lokalitetstyper være et viktig satsningsområde, samtidig som lokal leverandør- og næringsutvikling fortsatt skal være viktige ringvirkninger.

Påvirkning på økologiske verdier i områdene må etter alt å dømme adresseres særskilt gjennom prosjektspesifikke konsekvensvurderinger i forbindelse med lokalitetsklareringer, og innhold i disse utredningene vil avhenge av prosjektenes teknologiske og biologiske karakteristikk. Det gis derfor ikke noen inngående drøfting av dette her.

Utprøving og kommersialisering av ny teknologi

Den teknologiske utviklingen i dagens havbruksnæring spanner over et svært bredt spekter. Nova Sea tar selv del i noen av disse utviklingsretningene, og følger ellers tett med på hva som utvikles i andre miljøer. Et stort antall nye konsepter befinner seg i ulike prosjekterings- og utprøvningsfaser, men ingen er enda kommet over i en oppskalerings- og kommersialiseringsfase. Hva som er morgendagens løsninger er derfor fortsatt uvisst.

Som påpekt av både enkeltaktører og interesseorganisasjoner er det viktig med en viss nærhet til land ved utprøving av ny teknologi. Før en har på plass kommersialiserte løsninger som kan benyttes i en lønnsom produksjon av laks på lokaliteter til havs vil oppskalering og utprøving av nye løsninger etter all sannsynlighet kreve kontinuerlig testing og videre inkrementell utvikling. Videre vil oppfølging av fiskens helse og velferd være svært viktig, og akvakulturdriftsforskriftens §20 setter krav til omfattende oppfølging av fiskevelferd ved utprøving av nye metoder og installasjoner. En viktig forutsetning for en slik utvikling er derfor at en kan operere med en viss nærhet til nødvendig infrastruktur og beredskap. Nova Sea har bygget opp en omfattende infrastruktur innen hele verdikjeden for produksjon av laks og er slik sett godt rigget for utprøving av ny teknologi. For at selskapet skal kunne ta en del i utviklingen av bærekraftig oppdrett til havs er det imidlertid helt nødvendig

Nova Sea
NO-8764 Lovund

P +47 75 09 19 00
F +47 75 09 19 01

post@novasea.no
www.novasea.no

med en akseptabel avstand til denne infrastrukturen, og det at det nå legges opp til tilrettelegging av område 1 Sklinnabanken og/eller 5 Trænabanken er av avgjørende betydning for å muliggjøre dette.

Ulike fremtidsprognoser har pekt på muligheter for stor vekst innen de norske sjømatnæringene de kommende tiårene, og tilrettelegging av nye arealer for havbruk er en svært viktig brikke i det felles løftet som må til for å løse ut dette potensialet. Vekstmulighetene er imidlertid ikke bare knyttet til den primære verdikjeden for produksjon av mat og råvarer fra havet. Utvikling av produkter og tjenester innen teknologi, biologi, miljø og forvaltning er også en del av det fremtidige verdiskapningsbildet. Med tanke på norsk teknologi- og kompetanseeksport er det derfor viktig å muliggjøre utprøving av et bredt utvalg av de teknologier som er under utvikling i den norske havbruksnæringen. Det ansees derfor som viktig at det tilrettelegges områder som er tilstrekkelig store til at en unngår en uheldig innsnevring av teknologibredden.

Vurdering av egnethet for områdene 1 og 5

Temperatur, strøm- og bølgeforhold er parametere som er viktige premissgivere for fiskevelferd ved oppdrett på nye lokalitetstyper, selv om teknologivalg i ulik grad vil kunne påvirke viktigheten av dette. Disse forhold er av Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet vurdert å være relativt like for de to områdene. Det samme gjelder områdenes smittekonnektivitet med kystlokaliteter.

Ved høring av de tre områder som ble foreslått i november 2021 ble det av Mattilsynet uttalt at «*En må ta lærdom og bruke kunnskap fra kystnær produksjon for å forbinde at de feilene vi har gjort ved etablering av lokaliteter og lokalitetsstruktur gjentar seg i HTH-områdene*». Mattilsynet sikter med dette til at det må tas hensyn til vanntransport og infeksjose stadier av ulike sykdomsfremkallende agens når den innbyrdes organisering av lokaliteter i forhold til hverandre skal fastsettes. Som følge av dette er det hensiktsmessig med et tilgjengelig område som er størst mulig, slik at lokalitetsstrukturen kan innrettes på en best mulig måte. Ettersom Sklinnabanken er 2201 km² og Trænabanken er 5377 km² er det isolert sett sannsynlig at det kan opprettes en mer hensiktsmessig lokalitetsstruktur i område 5 Trænabanken enn i Sklinnabanken.

Begge områdene overlapper delvis med foreslåtte SVO – særlig verdifulle og sårbare områder, begge med miljøverdier knyttet til plankton, fisk, bunnsamfunn, sjøpattedyr og sjøfugl. SVO-status medfører ingen direkte virkninger for næringsaktivitet i områdene, men som følge av behovet for ekstra aktsomhet overfor sårbare miljøverdier kan det stilles strengere krav til akvakulturvirksoheter. Kunnskapsgrunnlaget knyttet til interaksjonseffekter mellom miljøverdier og nye typer akvakulturanlegg er i mange tilfeller mangelfullt, og det fremstår dermed som usikkert i hvilken grad opprettelse av SVO'er vil medføre beskrankninger for etablering av akvakulturanlegg i områdene.

Oppsummering

Basert på usikkerhetene knyttet til konflikter med miljøverdier i områdene ønskes det at både 1 og 5 tilrettelegges for HTH, slik at sjansen for faktiske etableringer i områdene øker. I et valg mellom område 1 Sklinnabanken og 5 Trænabanken peker Nova Sea sin analyse på at område 5 Trænabanken totalt sett er best egnet som fremtidig område for HTH.

Med vennlig hilsen

Tormod H. Skålsvik
Forretningsutvikler
NOVA SEA